

Mit jelent a könyvvizsgálat? Mi a könyvvizsgáló feladata?

Mit jelent a könyvvizsgálat? Mi a könyvvizsgáló feladata?

Megjelent a http://www.mkvk.hu/kamarai/kozlemenyek/sajtotajekoztato_20150402 mellékleteként.

A könyvvizsgálat az ellenőrzési rendszer egyik eleme. A könyvvizsgálat a tulajdonosok megbízásából elvégzett speciális, komplex ellenőrzési folyamat, egy független szakértői véleményalkotás, a megbízó számviteli rendszerének felülvizsgálata, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről közzétett adatok megbízhatóságának, valódiságának hitelesítése egy ésszerű díjazás ellenében.

Egy olyan szellemi tevékenység, amely helyes értékítéletet, kételkedő gondolkodásmódot és specifikus szaktudást igényel olyan kompetens egyénektől, akik gyakorlati tapasztalataikra és módszertani ismereteikre alapozva tisztességet, tárgyilagosságot és szakmai szkepticizmust gyakorolnak annak érdekében, hogy a megbízásaik feltárt és megismert tényei alapján véleményt mondjanak.

A könyvvizsgálat kulcsfontosságú szerepet tölt be az általános és a piaci bizalom, a hitelesség megteremtésében, megőrzésében vagy éppen annak helyreállításában.

a) A könyvvizsgálat átfogó célja a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok (amely megegyezik a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal) szerint:

- *kellő bizonyosság* szerzése arról, hogy a pénzügyi kimutatások (éves beszámoló, konszolidált éves beszámoló stb.) egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő *lényeges hibás állítást*, képessé téve a könyvvizsgálót arra, hogy véleményt nyilvánítson arról, hogy a pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel (a Számviteli törvénnyel és az egyes ágazatokra vonatkozó kiegészítő jogszabályokkal) összhangban készültek-e;
- a könyvvizsgáló megállapításainak megfelelő *jelentés készítése* a pénzügyi kimutatásokról, valamint az azoknak megfelelő, a nemzetközi könyvvizsgálati standardok által előírt kommunikáció.

A *kellő bizonyosság* magas fokú bizonyosságot jelent. A kellő bizonyosság eléréséhez a könyvvizsgálónak *elegendő és megfelelő* könyvvizsgálati bizonyítékot kell szereznie, s ezzel elfogadhatóan alacsony szintre kell csökkentenie a könyvvizsgálati kockázatot (vagyis azt a kockázatot, hogy a könyvvizsgáló nem megfelelő véleményt ad, amikor a pénzügyi kimutatások hibás állítást tartalmaznak).

b) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerint a könyvvizsgáló feladata, hogy

- a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze, és ennek alapján független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményeiről.

c) A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint a könyvvizsgáló feladata:

- a beszámoló valódiságának és szabályszerűségének a felülvizsgálata,

- a számviteli törvény és a létesítő okirat előírásai betartásának ellenőrzése,
- a beszámolóról a könyvvizsgáló állásfoglalását tükröző vélemény kialakítása,
- a független, írásbeli könyvvizsgálói jelentés elkészítése és átadása a megbízójának, amely tartalmazza a hitelesítő, korlátozott vagy elutasító véleményt az okok részletes feltüntetésével.

d) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény szerint a könyvvizsgáló feladata:

▪ ***véleménynyilvánítás a beszámolóról***

A könyvvizsgálónak felül kell vizsgálnia a könyvviteli nyilvántartást és az éves beszámolót. Ellenőriznie kell a nyilvánosságra hozott információk és adatok tartalmát és értékbeli helyességét.

A könyvvizsgálónak a megállapításait külön kiegészítő jelentésben kell rögzítenie, és ezt az igazgatóságnak, az ügyvezetőnek, a felügyelő bizottság elnökének és az MNB-nek – a szövetkezeti hitelintézet könyvvizsgálója kivételével – legkésőbb a tárgyévet követő év május 31-éig meg kell küldenie.

▪ ***véleménynyilvánítás az informatikai rendszerről***

A hitelintézet működésének megkezdéséhez az MNB tevékenységi engedélye is szükséges.

A hitelintézet a tevékenységi engedély megadása iránti kérelméhez mellékelni kell valamely, a hitelintézetek közötti fizetési rendszerhez való közvetlen csatlakozásról szóló nyilatkozatot és a csatlakozást biztosító informatikai rendszer könyvvizsgálói igazolását, vagy a közvetve történő csatlakozás elfogadásáról adott nyilatkozatot.

▪ ***bejelentési kötelezettség***

A pénzügyi intézmény könyvvizsgálójának haladéktalanul be kell jelentenie az MNB részére, ha fennáll a veszélye annak, hogy

- a pénzügyi intézmény nem tud eleget tenni a pénzügyi szolgáltatási tevékenységből származó kötelezettségeinek, nem tud megfelelni a jogszabályok előírásainak;
- a pénzügyi intézmény nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségeinek, vagy bekövetkezett a pénzügyi intézmény alapítási, illetőleg tevékenységi engedélye visszavonásának az oka;
- kiegészítő alárendelt kölcsöntőke visszafizetésekor a pénzügyi intézmény szavatoló tőkéje nem éri el a rá vonatkozó tőkekövetelmény 120%-át;
- a pénzügyi intézmény azért nem fizette vissza a kiegészítő alárendelt kölcsöntőkét, mert ennek következményeként a rá vonatkozó tőkekövetelménynek nem felelne meg.

▪ ***tájékoztatási kötelezettség***

A könyvvizsgálónak haladéktalanul tájékoztatnia kell írásban a vizsgált intézményt és ezzel egyidejűleg az MNB-t, ha

- a könyvvizsgálói vélemény korlátozása vagy megtagadása válhat szükségessé;
- bűncselekmény elkövetésére vagy a szabályzatok súlyos megsértésére, illetve súlyos veszélyére utaló körülményeket észlel;
- a pénzügyi intézmény kötelezettségeinek teljesítését, a rábízott vagyoni értékek megőrzését nem látja biztosítottak;
- a pénzügyi intézmény belső ellenőrzési rendszereinek súlyos hiányosságait vagy elégtelenségét állapítja meg;

-
- jelentős véleménykülönbség alakult ki közte és a pénzügyi intézmény vezetése között a pénzügyi intézmény fizetőképességét, jövedelmét, adatszolgáltatását vagy könyvvizetését érintő, a működés szempontjából lényeges kérdésekben;
 - a pénzügyi intézménnyel ellenőrző befolyás miatt szoros kapcsolatban álló vállalkozásnál olyan tényeket állapít meg, amelyek a pénzügyi intézmény folyamatos működését kedvezőtlenül érintik.